

**Oratio coram Societate Physica : die quo primum ad aedes novas
dedicandas convenit / quam habuit Thomas Addis Emmet.**

Contributors

Emmet, Thomas Addis, 1764-1827.
University of Glasgow. Library

Publication/Creation

Edinburgh, 1784.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/yp9zr8gx>

Provider

University of Glasgow

License and attribution

This material has been provided by The University of Glasgow Library. The original may be consulted at The University of Glasgow Library. where the originals may be consulted. This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

O R A T I O

C O R A M

SOCIETATE PHYSICA,

D I E Q U O P R I M U M

AD ÆDES NOVAS DEDICANDAS CONVENIT,

Q U A M H A B U I T

T H O M A S A D D I S E M M E T, M. D.

E J U S,

N E C N O N

Societatum Reg. Med. Nat. Hist. et Speculativæ,

P R A E S E S A N N U U S.

E D I N B U R G I :

Excudebant MACFARQUHAR et ELLIOT.

Prostant venales ibidem apud C. E L L I O T ;
L O N D I N I apud G. R O B I N S O N ,
et D U B L I N I apud G. G I L B E R T .

M, DCC, LXXXIV.

Digitized by the Internet Archive
in 2016

<https://archive.org/details/b24928951>

L E C T O R I
S.

ORATIONEM sequentem, Physicæ Societatis jussu habitam, rogatus Auctor, et fere invitus, publici nunc juris facit. Quanquam antea decreverat, se *tridui opus* in lucem nunquam exire permisurum, merito tamen ingratus damnaretur, qui Societati carissimæ tale quidvis denegaret.

LITERAS annexas ex decreto ejus conscriptas, et plurima quæ ei debet, tibi, lector benevole, sufficere sperat, quare illum arrogantiæ aut vanæ cupidinis gloriæ absolveres.

VIRO JURE DILECTISSIMO, CELEBERRIMO,
PRÆSIDI SUO ORNATISSIMO,
THOMÆ ADDIS EMMET, M.D.
MONENTE PHYSICA SOCIETATE,
S. P. D.

JOANNES EWART,
BARNABAS GEOHEGAN,
JACOBUS FORSTER.

Q^UUM Aula Physica nuper exstructa
fuerit, et sociis recipiendis accommodata,
aliquem qui dedicaret, optantibus et quæ-
rentibus, tu, vir ornate, nobis facile occur-
risti. Munus benignus suscepisti, et splen-
dide eo functus es. Orationem quam ele-
gantissimam, copiosissimamque habuisti,
tibi laudi, nobis semper honori, futuram,
quam ut in lucem edas, modo tibi haud
ingratum sit, ut aliis posthac, ut nobis an-
tea,

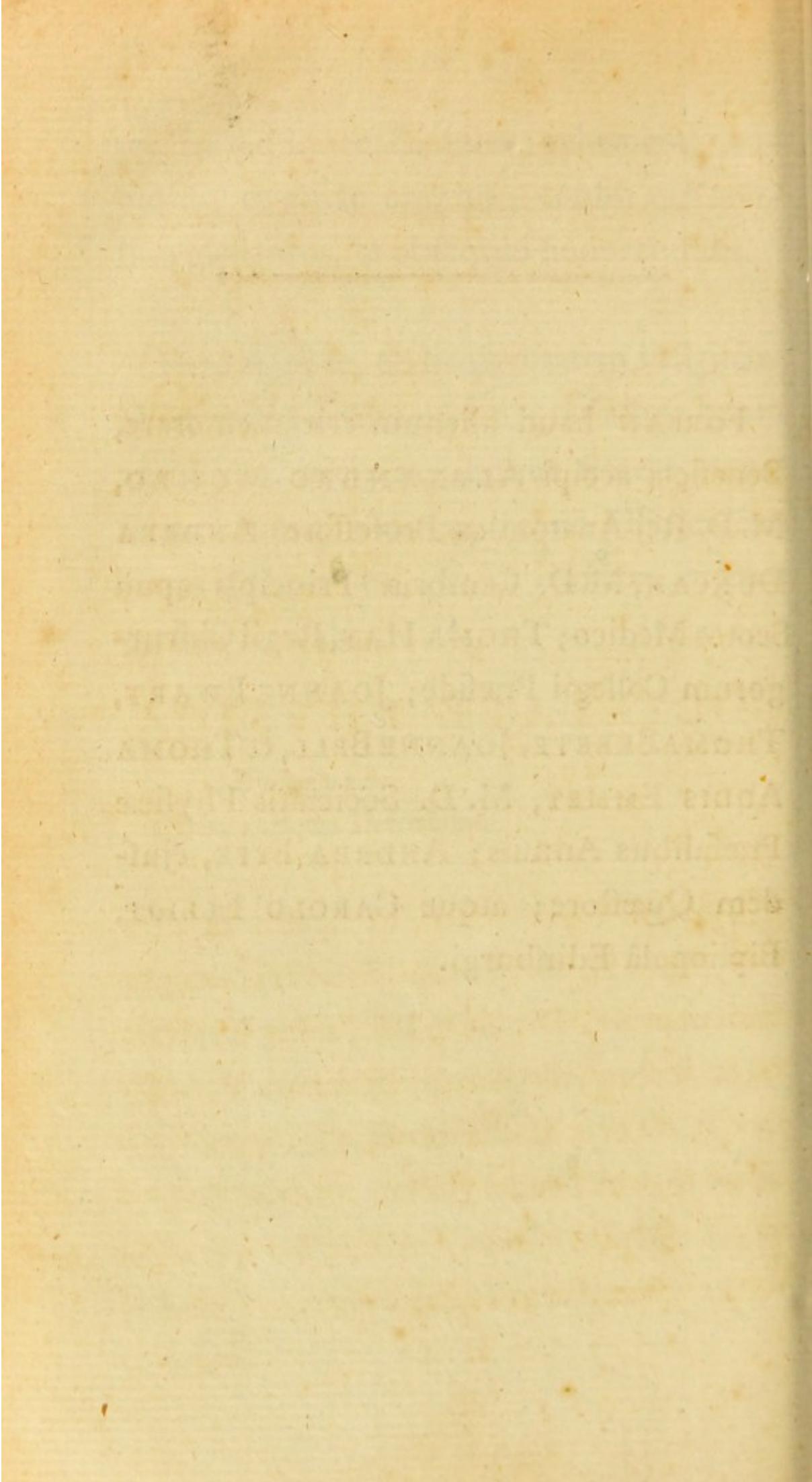
tea, mirandi occasio detur, vehementer cupimus, et enixe oramus; confisi nos confilio gavifuros, te obsequio honorandum.

Hoc erga te, ob benignitatem insignem, observantiæ testimonium, gratiasque quam verissimas, accipias, diuque floreas patriæ scientiarumque decus, utque Physica Societas semper tui, si tu ejusdem memor perstes, et valeas.

EDINBURGI,

Quinto nonarum Decembris.

FORSAN haud alienum erit memorare,
Beneficia accipi ALEXANDRO MONRO,
M. D. Rei Anatomicæ Professore; ANDREA
DUNCAN, M. D. Cambriæ Principis apud
Scotos Medico; THOMA HAY, Regii Chirur-
gorum Collegii Præside; JOANNE EWART,
THOMA SKEETE, JOANNE BELL, et THOMA
ADDIS EMMET, M. D. Societatis Physicæ
Præsidibus Annuis; ANDREA FYFE, ejus-
dem Quæstore; atque CAROLO ELLIOT,
Bibliopolâ Edinburgi.

O R A T I O

H A B I T A C O R A M

SOCIETATE PHYSICA.

BEATUS! in æternum beatus fit dies
hicce festus! In tabulis nostris semper
cretâ notetur. Die enim hoc, ædes hæ, tum
scientiæ, tum medicinæ, dicantur. Posthac
procul, O procul este profani! Nemo ne-
fastus earum sancta violet. Neque Suspi-
cio, aut oculos viridis Invidia, sicut rubigo
pulcherrimæ spem segetis, eheu misere de-

B

vorans,

vorans, conamina et vota pia, vana atque irrita efficiant. Nec Discordia tetra, velut fulmen horrendum, quod turres altas facile scindit, sodalitium nostrum exitiose convellat. Tibi, O Concordia! æque ac tibi, Æsculapi! nosmet hodie vovemus.

FAS sit mihi, Socii clarissimi! vobis gratulari propter fausta et felicia quæ nobis nunc in aspectum panduntur, et tantum non in manu fita sunt. Quoniam vero, velut hominibus summo monte despicien-tibus, ante oculos subjicitur non solum illa quam nuper lustrastis via, sed ea quoque quam nunc estis ingressuri; favete linguis, dum semitam utrinque patentem monstro.

VOBIS haud ignotum est, Sodalitium hocce ortum duxisse ex nexu felici inter Societates duas, simili famæ ardore accen-fas; quarum quævis per se fatis effet spec-tata, cum propter suam vetustatem, tum prop-

propter sociorum nomina. Optime tamen
sibi invicem prospicientes, in unum coi-
verunt. Sic ex coniunctione fluminum
geminorum, amnis oritur magnus, qui
pleno currit rivo, arva medica perpetuâ
ubertate fœcundans.

CONJUNCTIS autem, omnia non votis
cessere. Haud absimiles Scythis antiquis,
domum in annum tantum occupâstis; et
omnibus quæ sedem instabilem comitantur
incommodis, perpetuo fuitis tentati. Hæc
nonnulli ex dilectis sociis, in animo attenti
volventes, ædes hasce condendi inceptum
arduum aggressi sunt. Satis fuit illis com-
pertum æraria nostra parum ad tale ausum
valuisse. Conjicientes tamen ex subsidiis
magnificis, quæ Societas Medica olim ac-
cepit, nulli dubitarunt, quin amici nostri
nobis quoque subvenirent. Nec spes falsa.
Munifici quidam opem contulere; quibus
devincti sumus ultra facultatem compen-

fandi, immo, fere ultra potestatem gratias exfolvendi. Beneficia parva verbis gratis aliquatenus redduntur: magna autem votis animi occultis, et silentio tantummodo retribuuntur.

SUBSIDIA tamen nondum adeo abundant, quin nonnulla subsit causa timoris. Ædium exstructio, supellex, aliaque hujusmodi, minis circiter * ducentis constant; dum nummus in ærario, et amicorum auxilia, vix ad minas † sexaginta et septem redeunt. Ex his aliisque, qualia sint, olim accipiendis, videndum est ut aliquantulum bibliothecæ, singulis annis adjiciatur. Nam in societate, omnia quæcunque aggredimur complectente, libri probe selecti maxime sunt censendi. Cum in concionibus nostris de re aliquâ disceptemus, plerumque notiones crudas juvenum imperitorum

* £. 600 Nummi Anglicani.

† Circiter £. 200 ejusdem.

rum effundimus: In bibliothecâ autem se-
ponuntur bene cocti sermones senum doc-
torum, quorum sententiæ multos premun-
tur in annos; quorum doctrinæ ordine
simplici ornatæ, velut aurum igne vexa-
tum, flammâ puriores evadunt. Quicquid
igitur eveniat, ne hoc societatis decus et
columen ullo afficiatur incommodo, pro-
spiciendum est.

IN his tamen rerum angustiis nil despe-
randum puto; et longe a me absit, hoc
die sacro, verbo mali ominis, animos de-
jicere vestros. Omnia de fortunâ nostrâ
in spe optimâ duco. Scio enim vos valere,
et confido societatis vestræ incolumitatem,
vobis semper cordi futuram. Quamvis
singuli affinitate diversâ obstricti, muneri-
bus tamen propriis fungentes, eam pro-
movere queatis.

SOCIOS ORDINARIOS primum appello.

B 3

Vobis

Vobis plurima debemus. Præfentes conciones nostras efficitis et ornatis; vestræque disceptationes nostram famam longe lateque diffuderunt. Abunde equidem subfidiorum ad ædes extruendas contulistiſ. Defectus vero in hoc vobis facilis foret condonatu: Propriis enim divitiis parum nitentes, omnia paternæ benevolentiaæ accepta referimus. VESTRUM vero est aliquatenus diversum. Societatem hancce in oculis omnium constituistiſ; eoque claritatis nunc evehitur, ut si non gloriâ crescat, contempta et vili æſtimata in ruinam cito præceps eat. Hoc ne accidat, vestrum est videre.

NON mihi in animo est, qualia vobis debent esse studia, monstrare. Ecce * Viri illustres! qui in his discendis multos consumſere annos; quique singuli et palam et privatim hæc vos eruditissimi docuere. Quæ dicta volo, hæc sunt. Colloquia publica

* Professores.

lica summis viribus sustinete: Ne crudas evomatis opiniones, theoriis falsis minimi fudoris exortas.—Sermonem Latinum, animo quam maxime attento, colite; linguam, quam Philosophi, Poetæ, Eruditi omnigeni semper dilexerunt: Et mehercule pudet me sæpe id opprobrii audivisse, quod tamen averti nequit; Gallos, nempe, Germanos, omnes denique gentes majori ejus studio quam nostrates ardere. Praecipue autem cavete, ne quenquam propter sententias, a vestris diversas, acerbi accipiatis. Medicina dubiis haud vacat. Condonate igitur infelici qui errat, adhuc necius recti. Tempora vestra lauro cingere fas sit, dummodo laurus, sicut ramus * Polydoro avulsus, sanguinem non manat. Nollem equidem ardorem illum compescere, qui colloquium liberum perpetuo comitatur; qui haud abludit a motu, quem Angelus, in fontem Bethsaidam descendens,

concivit: Illi enim qui eo utuntur, melius
vigent valentque.

PRIVATA dum peragitis, leges inteme-
ratas servate. Homo qui eas evertere
studet, sacer esto. Sampsonis forsan ro-
bore gaudens, simili caligine quoque labo-
rat; atque ædis columnas prehendens, to-
tam funditus dejiceret.

PRIMA autem sit cura, ne cujusvis fo-
dalitii famam moleste feratis. Contendite
pro gloriâ cum maxime colendis, ut Jacob
olim pro beatitudine cum Dei ministro
luctavit. Certate autem, (haud secus ac
duo consules Romæ), non qui plurimis
ornemini, sed qui plurimos *mereatis* honores.
Mehercule societas multæ, eadem mo-
lientes, neutiquam sibi invicem debent
esse infensa. Velut specula diverse collo-
cata, lucem undique acceptam retribuunt;
eoque splendorem mutuo adaugent. Ea-
rum

rum officia non tantum non repugnant, sed (si ex honoribus, quibus a nonnullis immerito dignatus sum, colligere liceat) facilia sunt peractu; et propriâ experientiâ compertum habeo, pensis apud unam abso- lutis, alterius mandata jucundiora reddi.

SOCII SENIORES maxime honorandi! Vos varia negotia procul a concionibus nostris amoverunt. Annis equidem impares, in studiaque dissimilia incumbentes, e vobis longe seponimur: Vestras autem senten- tias, uti majorum facinora narramus et miramur. Quamvis non consilio pruden- ti juvatis, nostra ne aspernemini. An- gustiis enim in præsens urgemur, quas ve- strum est depellere. Nolite autem credere nobis subsidia nunc *mendicari*. Nequa- quam, mehercule! Arva eadem omnes colimus: Quisque suis fungimur officiis; pro- priaque singulos æque obstringunt.

Vos PROFESSORES eximii! e quorum
 fontibus, scientiam nostram, quicquid sit,
 haufimus; quorum patrocinium honori
 ducimus; hanc, omnesque similes societates
 in tutelam recipite: Eas ducite inter præsi-
 dia hujus Academiæ, cuius commodi nun-
 quam immemores estis. En Seminaria, ubi
 ingenium philosophicum optime effingi
 queat! Quoniam, viri illustrissimi, vestræ
 doctrinæ longe sunt a priorum theoriis
 diversæ; theorias, quas merito obruistis;
 vobismet consciî estis, quantum ingenium
 liberum, animadversio æqua, communitas
 idearum, omnia denique in hac Societate
 invenienda, ad scientiam contulerint. His
 enim modis, ni fallor, illas efformastis doc-
 trinas, quæ per totum clarescunt orbem;
 quæque nomina nunquam moritura illu-
 strant. Nostra igitur ne despiciatis cona-
 mina. Velut juvenis Æneæ socius, pa-
 trum medicorum vestigia premimus, quam-
 vis haud passibus æquis. Vesta quidem
fastigia

fastigia vix assequi speramus: Ambitione tamen pravâ procul relegatâ, scientiam et mentes nostras ad vestra exemplaria effingere semper ante oculos habemus. Si vero duces adeo venerandos nonnunquam modeste deseramus; si, juvenili ardore impulsi, novas tentemus vias; illa, quam ipſi olim petiſtis, nobis nunc detur venia: Vosmet enim omnes non eadem ſentitis: Et, ſi opiniones cujuſque colligentes, atque diligenter revolventes, paulum ab iis diversi abeamus, non eſt cur improbetis; nec veritatis amorem, qui investigationem fuasit, audaciæ insimuletis.

IN hujusmodi institutionibus experti diſcimus quod cito in uſum depromamus; ſententias nostras ſemper jaſtatas, nonnunquam impugnatās, et haud raro ſubverſas audire: Ita adoleſcens, cujuſ inge- niūm et mores civibus mox ſaluti et decori futura, in hunc adſcriptus numerum, doc- trinas

trinas et opiniones, quas antea religiose coluit, jam investigat; propriis nunc nititur viribus; et cuicunque parti semet adjungere dignatur, auxilio nobilitata evadit.

CONSTAT igitur, seu præsentia tuemini, necessitatibus subvenitis, sive patrocinio ornatis, omnes debita tantum tribuentes, hunc ordinem adjuturos esse: Cumque hos coram aspiciam, cœtum illusterrimum, spectatissimum, faustissimum, omnium vero, quos compellare mihi honor unquam concessus fuit, maxime collendum, non possum quin optime sperem: Huc enim hodie venitis, nobis omnia bona precantes; oro igitur ne preces tam secundas, extra hasce ædes ventis ludibria detis.

NUNC autem, Socii dilectissimi! inter omnium plausus et laudes, mea exaudiantur

tur vota. Quanquam aliis societatibus
beneficiis maximis devinctus, nequeo op-
tare vos supra totum nemus eminere; cæ-
teramque sylvam, vestrâ mole oppressam,
languescere; hoc saltem voveam: Sicut
arbos illa notata, de quâ Mandane somnia-
vit, (cum Dii Cyri ortum prænunciave-
rint) ramos circum circa diffundatis:
Gentes remotæ vestris lætentur umbris:
Socii diligentur: Societas ipsa colatur,
ubicunque medicina floreat, vel æstimetur
philosophia.

ANTEQUAM finem impono, liceat mihi
paucis obiter attingere hominem, parum
equidem notatu dignum, sed cuius ani-
mus, forsan intempestive gratus, illum
impulit, qui se, nunc temporis, vobis de-
vincissimum agnoscat, propter Honorem
Summum ad quem eum evexistis: Hono-
rem, quem meruisse vix mihi conscius
sum, nisi qui merear conando. Ingenium
eius

ejus, quem elegistis, verbis attenuare, quid
hoc, nisi judicia vestra vili pendere? lau-
des vero ejus vanâ jactantiâ celebrare,
longe turpius atque indignius foret: Qua-
lis igitur qualis fit, silentio prætereundum;
quantum vero vobis debeat, gratus semper
prædicabit.

aus
tia